The image shows two young children sitting on a dark, tiered stage. They are dressed as mermaids in shimmering, sequined costumes with long, flowing tails. The child on the left has a silver and white tail, while the child on the right has a purple and green tail. They are looking towards each other. In the background, there are blue cushions with white text that reads "Och havet, sjöer och fisker". Above them, a large, dark sculpture of a mermaid is visible against a dark blue background with many small, bright stars.

Bohusläns museum

Verksamhetsberättelse 2023

BOHUSLÄNS
MUSEUM

Omslagsfoto:
Invigning av basutställningen Hej Havet!
Foto: Bohusläns museum.

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2023.
Sammanställt under januari-mars 2024 för Bohusläns museum.
Layout: Frida Edvall Karlsson
Tryckt april 2024

Innehåll

Inledning	3
Museichefen har ordet	3
Kort om Bohusläns museum	4
I blickfånget	6
Barnen på museet	6
Museet ute i världen	8
Besöksmålet	10
Besöksåret 2023	10
Programverksamhet	11
Utställningar på museet	13
Konsthallen	16
Pedagogik på museet	18
Digitala museet	20
Kunskapskällan	22
Museets samlingar	22
Forskning och utveckling	24
Arkeologi	26
Museet ute i landskapet	28
Kulturmiljövård	28
Ett tillgängligt och angeläget kulturarv	29
Organisationen	32
Sammanfattning	32
Organisationskarta	33
Kompetensutveckling och deltagande	34
Nätverk	36
Bohusläns museums styrelse och personal	37
Tillfälliga utställningar	38
Utställningar konsthallen	39

VISION

Att ta ställning,
beröra och skapa
sammenhang för
alla människor.

Besökarcitat:

**” Ett upplevelserikt
museum med intressanta
utställningar.”**

Museichefen har ordet

2023 går mot sitt slut, och medan snön faller och adventsstjärnorna lyser, tänker vi tillbaka på året som gått på Bohusläns museum. Utanför lyser Lena Mattsons konstverk upp museets fasad, överraskar och skapar en förtrollande atmosfär. Det är nu dags att sammanfatta och reflektera över allt som har hänt under året, för att sedan ladda upp inför det kommande året.

I en värld präglad av krig, chockartade elpriser och klimatförändringar, ger kulturarvet och museerna en känsla av stabilitet. Kulturarvet ger oss trygghet, sammanhang, mening och kunskap – en stark resurs att integrera i samhällsutvecklingen. Bohusläns museum har under året varit en plats där människor har kunnat mötas med omtänksamhet och uppfinningsrikedom för att berikas och beröras, vilket är särskilt viktigt i dessa utmanande tider.

Året inleddes med ett konstituerande styrelsemöte i januari, då vår nya styrelse välkomnades. Under mars diskuterade vi kulturpolitik, armlängds avstånd och gemensamma utmaningar med Länsmuseernas generalsekreterare Ulf Dernevik. Totalt har fem styrelsemöten hållits under året, och styrelsen är nu väl insatt i verksamheten.

Höjdpunkten för museet under 2023 var invigningen av utställningen *Hej Havet!* den 1 juli, en del av vårt nya basutbud. Utställningen har varit en succé och är en del av museets satsning på att vara en välkomnande plats för barn och unga besökare. Utställningen är producerad utifrån kunskapen om hur barn utforskar sin omgivning genom lek. Den är en del i museets satsning att vara en mötesplats som särskilt välkomnar barn och unga besökare, vilket är en viktig och prioriterad målgrupp för oss.

Vilken sommar vi har haft på museet! Vissa dagar med över tusen besökare. Det är glädjande att vara en meningsfull plats för så många, och att vi har haft förmånen att välkomna både nya och återkommande besökare. Trots ett initialt tapp i besökssiffrorna efter pandemin så har museet varit en populär destination, särskilt för barn och unga som har deltagit i olika aktiviteter. Flera barn har besökt museet under loven och deltagit i olika aktiviteter, såsom *Skaparverkstad – gör ditt eget träd!*,

Bakom kulisserna – visning i samlingarna och Vad har du hittat i skogen?, där en av museets osteologer visade skelettfynd och djurskelett.

Våra tillfälliga utställningar, inklusive *EPA Sverige, Nordiska väsen – Rödlistan, Vi som arbetar med våra kroppar* och *Bohussalongen*, har fått positiv respons. Vi har också arbetat med att restaurera restaurang Kajkanten och fått ett välkommet stöd på 1,5 miljoner kronor beviljat av Boverket för tillgänglighetsanpassning av våra lokaler.

Vi har publicerat rådgivningsmaterialet *Bygga i Bohuslän* på vår hemsida för att stötta hantveringen av kulturvärden i kulturmiljöer, inte minst i bebyggelsemiljöer.

Vi har haft flera medarbetardagar för träffar, föreläsningar och verksamhetsplanering. Finansiering är en utmaning för oss, och vi har arbetat intensivt med strategier för museets utveckling och roll.

Vi ser fram emot ett spännande 2024 med 40-årsfirande och fokus på Bohusläns historia. Planering pågår med delaktighet från många medarbetare, och vi strävar efter att fortsätta vara relevanta och att locka besökare i alla åldrar.

För mer information om vårt arbete och kommande evenemang, besök vår hemsida. Vi ser fram emot att fortsätta utveckla vårt älskade favoritmuseum tillsammans!

Med vänliga hälsningar,
Annette Prior
Museichef

Foto: Bohusläns museum

Kort om Bohusläns museum

VÅRT ÄNDAMÅL

Bohusläns museums ändamål enligt de stadgar som ligger till grund för verksamheten är:

”Stiftelsens ändamål är att förvalta dess samlingar, fastigheter och byggnader och hålla dem tillgängliga för allmänheten. Stiftelsen skall huvudsakligen i Göteborgs och Bohusläns landstingsområde bedriva och främja kulturminnesvård och museal verksamhet liksom annan därmed förenlig verksamhet.”

VERKSAMHETENS IDÉ

Museets verksamhetsidé utgår från stiftelsens ändamålsparagraf och definierar Bohusläns museums specifika roll i samhället. Ytterst bygger museets verksamhet på alla människors rätt till att utöva och ta del av kulturen så som det uttrycks i Deklarationen om de mänskliga rättigheterna.

MUSEILAGEN

Den 1 augusti 2017 trädde lagen som reglerar offentligstyrda museer i kraft. Lagen fastställer att museerna skall bidra till samhället och dess utveckling genom att främja kunskap, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning.

VÅRA STIFTARE

Våra stiftare är Västra Götalandsregionen, Uddevalla kommun och Bohusläns hembygdsförbund. I de regionala och kommunala uppdragen visar våra stiftare vilka områden museets kunskaper och kompetenser ska fokusera på. Vi ansluter också till de nationella kulturpolitiska målen från 2009 som slår fast att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund

MÅLBILD 2025

Bohusläns museum 2025 är ett måldokument som uttrycker styrelsens avsikter och mål med organisationen de närmaste åren. Målet är ett relevant, tydligt och kraftfullt museum med trovärdighet, kvalité och mod för våra besökare och samhället.

Målbild Bohusläns museum 2025

Bohusläns museum är:

- En efterfrågad kunskapskälla.
- Ett välkomnande kulturcentrum.
- Ett attraktivt besöksmål på nationell nivå.

STRATEGISK PLAN 2021 - 2030

Strategisk plan 2021 - 2025 förlängdes till 2030 enligt styrelsebeslut 2023-09-21. Den strategiska planen, Bohusläns museum strategisk plan 2021 - 2030, visar vilka prioriteringar och vägval som måste göras för att nå den önskade positionen i måldokumentet. Den ska tydliggöra vilka utvecklingsfrågor och inriktningar som är prioriterade och som ska genomsyra arbetet.

Utvecklingsområden 2021 - 2030

- Förnya och förändra museets publika lokaler - utställningar - fastighet
- Utveckla och stärka Bohusläns museums maritima profil
- Utveckla museet som en efterfrågad kunskapsorganisation
- Relationsskapande - öka delaktighet och samskapande

PLATTFORM AGENDA 2030

Bohusläns museum verkar i en omvärld som står inför stora utmaningar. Klimatfrågan ställer nya krav, mänskliga rättigheter är hotade på många håll, liksom biologisk mångfald på land och i hav. 2015 antog FN Agenda 2030, med 17 globala mål för en hållbar utveckling. Vi vill utifrån vår verksamhets förutsättningar främja FN:s globala mål. Under 2023 tog vi fram en plattform för vårt arbete med dessa frågor:

Vi har en verksamhet som främjar hållbarhet

Vi utvecklar vårt arbete med hållbarhetsfrågor i vår verksamhet: publikt, kulturmiljövård, forskning och utveckling, dokumentationer och insamling.

Vi har en verksamhet som främjar mänskliga rättigheter

Vi fortsätter att utveckla arbetet med mänskliga rättigheter och demokrati i vår verksamhet. Vi bibehåller god kompetens i frågor om mänskliga rättigheter och rättighetsbaserat arbete.

Vi är ett hållbart besöksmål

Vi har ett hållbart utbud i butik och restaurang samt hållbar skötsel och drift.

Vi har en hållbar drift

Med fokus på energioptimering, hållbart utställningsbyggande och resurshushållning i verksamheten.

I blickfånget

Barnen på museet

HEJ HAVET! FÖRNYELSE AV BOHUSLÄNS MUSEUMS BASUTSTÄLLNINGAR

Bohusläns museum strävar, enligt den strategiska planen, efter att vara en engagerande mötesplats som tar ställning. Museet avser att vara en tillgänglig kunskapskälla som skapar sammanhang och hjälper människor att navigera i en föränderlig omvärld. Livslångt lärande ska vara inkluderande och interaktivt, med särskild fokus på barn och unga som en prioriterad målgrupp, samtidigt som den maritima profilen förstärks. För att förnya det grundläggande utbudet har museet valt att skapa en upplevelsebaserad utställning om havet. I denna utställning möts de yngsta barnen och deras medföljare av havets förunderligheter, men även av den risk som havet utsätts för när det inte vårdas ordentligt.

Med kunskap om hur barnet genom leken undersöker och förstår sin omvärld växte en utställningsidé fram utifrån en workshop där museets medarbetare formulerade vad havet betyder för dem. Resultatet var baserat på både faktabaserad kunskap och mer känslomässiga erfarenheter. En del lyfte fram havets färger, ljud och ljus, andra havsfrun och magiska berättelser. Djuren, både under och över ytan, som lever av och med havet. Olika väder, olika tidsåldrar och vad det ger för förutsättningar för människor som lever nära och av havet. Våra idéer togs väl omhand av utställningens formgivare och producent.

I uppdraget, som projektgruppen tillsammans med museets sakkunniga fick, ingick att förmedla en upplevelse av hur havet påverkat och påverkar Bohuslän, och som fångar barnens intresse för att havet behöver skötas om av oss alla. Museets marinarkeologiska verksamhet skulle synas samtidigt som utställningen ska vara lustfull, hoppfull, interaktiv och ge möjlighet till eget skapande. Det var många önskemål för projektgruppen att hantera men redan när den första modellen presenterades hade flera av förslagen fått plats i de olika rummen.

Efter att användarna av utställningen, inklusive pedagoger, besöksservice och självklart målgruppen, en förskola från Bleket, hade gett sina synpunkter, genomfördes ytterligare justeringar av modellen. Manusets genomgick en noggrann faktagranskning av externa referenspersoner med djup kunskap om havet, och naturligtvis även av våra egna experter, för att säkerställa att alla delar av utställningen vilar på en vetenskaplig grund. Formen kompletterades med nyskriven musik och ljuset designades för att bli en helhetsupplevelse, en grafisk form togs fram för museets kommunikationsteam att använda för att nå målgrupp och övriga besökare.

Med teknisk expertis utvecklades ett interaktivt digitalt akvarium där barnen har möjlighet att måla och mata in sina egna havsdjur, vilka sedan simmar runt i akvariet. De övriga delarna av utställningen är inte digitala utan bygger på rekvisita som barnen kan leka med. Tillsammans med sina medföljare kan de utforska havets alla möjligheter genom att fiska, klä ut sig, bada, sola, sitta bredvid en trut eller fånga krabbor. Det finns många varierande möjligheter för att kunna hålla för många besök och skapa en engagerande upplevelse och flera återbesök.

Några av museets föremål och foton visas, varsamt skyddade från nyfikna händer, i särskilt nedsänkta montrar längs den långa bryggan – en idealisk plats att samlas kring och diskutera om livet förr i tiden. En särskild skattkammare har skapats, huvudsakligen fylld med föremål från loppisar, designad för att tåla och uppmuntra barn att utforska. Denna skattkammare kan möjligen inspirera till att skapa en samling av fågelfjädrar eller småsnäckor från stranden. På samma sätt som på ett traditionellt museum kan barnen sortera, namnge och placera föremålen i vackra askar.

Barn på jakt efter fiskar i Hej Havet! Foto: Bohusläns museum

Museet ute i världen

DIGITALA GRÄNSSNITT OCH KULTURLANDSKAPETS TILLGÄNGLIGHET

Två av museets arkeologer presenterade forskningsprojektet *Digitala gränssnitt och kulturlandskapets tillgänglighet* på European Association of Archaeologists (EAA) årsmöte i Belfast. Presentationen ägde rum under två sessioner: den första, med temat *Archaeology: A Hospitable Discipline?*, fokuserade på tillgängligheten inom arkeologin, medan den andra, *#561 Responsible 'Site' Seeing*, diskuterade hållbar arkeologisk turism.

I projektet undersöktes hur kulturmiljöer kan göras tillgängliga för alla genom digitala metoder, och om det finns en universell design för att presentera kulturarv. Projektet har studerat hur personer med synskador och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar upplever virtuella visningar i kulturmiljöer i Bohuslän. Målet är att förstå och förbättra tillgängligheten, för alla, till kulturmiljöer som inte är tillgängliga, för alla.

FRÅN DINOSAURIER TILL MORMOR I ATEN

Museets kulturarvskonsulent och pedagog inom kulturhistoria och etnologi har delat med sig av sina erfarenheter av arbetet med kulturarv och förskolepedagogik vid ett seminarium på Svenska Institutet i Aten. De höll två undervisningsseminarier om sitt pedagogiska program *Allt från dinosaurier till mormor - från baktid till framtid* i samarbete med Svenska Institutet i Aten (SIA), OMEP Sverige (*Organisation Mondiale pour l'Éducation Pré-scolaire / Världsorganisationen för tidig barnomsutbildning*) och Sveriges Ambassad i Aten den 12-13 juni. Närmare 100 personer var anmälda, inklusive deltagare från museer, förskolor, kulturinstitutioner och studenter. Seminarierna resulterade i skapandet av nya kontakter och nätverk samt inbjudningar till platser som Bysantinska och kristna museet i Aten, Nordiska biblioteket i Aten och besök på Finlands Atheninstitut.

Seminarium på Svenska institutet i Aten. Foto: Bohusläns museum

Konferensen *The Power of Museums* ägde rum på *The Glasshouse International Centre for Music* i Newcastle i november.
Foto: Bohusläns museum

SAMVERKAN I NEWCASTLE, ENGLAND

Museichefen reste till Newcastle och nordöstra England för att samarbeta med *North East Cultural Alliance* i Storbritannien. Resan ägde rum i november och genomfördes tillsammans med avdelningschefen för Natur och kulturarv inom förvaltningen för kulturutveckling i Västra Götalandsregionen. Sedan 2011 har Västra Götalandsregionens kulturnämnd haft ett etablerat samarbete med *North East Cultural Alliance*.

Resans huvudsyfte var att utforska möjlig intressant samverkan inom museiområdet och stärka arbetet inom överenskommelsen med *North East England*. Västra Götalandsregionens kontaktperson för överenskommelsen i *North East England* underlättade med kontaktytor och möten under två dagar. Besök gjordes på Beamish Museum, Durham världsarv (katedral och slott) samt Newcastle Cathedral.

Ytterligare syfte med resan var att delta i konferensen *The Power of Museums* i Newcastle den 7-9 november, en stor internationell konferens för museer med fokus på att skapa en ny vision för sektorn. Konferensen erbjöd olika sessioner som workshops, paneler, plenarsessioner och praktiska moment. Tre sociala nätverkskvällar med olika evenemang arrangerades på olika museer runt om i Newcastle.

Deltagandet vid *The Power of Museums* och efterföljande mötesdagar förväntas gynna internationella kontakter inom museisektorn i Västra Götaland. Förhoppningen är att de nya erfarenheterna ska gynna Museinätverk Väst, Kulturarvsakademien och förvaltningens arbete med att skapa förutsättningar för utvecklingen av museisektorn i Västra Götaland.

KONFERENS I FLORENS

Under sommaren 2023 deltog enhetschefen för Arkeologi och Projekt på CIPA 2023 i Florens. CIPA står för *Comité Internationale de la Photogrammétrie Architecturale* (Internationella kommittén för arkitektonisk fotogrammetri). Konferensen invigdes på Palazzo Vecchio, men uppehöll sig vidare på stadens universitet där det hölls flera anförande om de geologiska risker, såsom översvämningar och brand i spåren av klimatförändringar, som kulturarven står inför eller redan har drabbats av. Mycket handlade om att ändra tankar och förhållningssätt inom hållbar förvaltning och bevarande av kulturarv. Det avhandlades även mycket om den teknik som utvecklats för att skapa bra rekonstruktioner men också för att få detaljkunskap om hur lämningar påverkas av klimatförändringar. Det ställer nya krav på förvaltandet av kulturarvet, och det kommer behövas mer dokumentation av vårt kulturarv med högprecisionsinstrument, för att följa hur vårt kulturarv påverkas långsiktigt.

Besöksmålet

Strategisk plan 2021-2030:

“Bohusläns museum är ett attraktivt besöksmål och en innovativ, flexibel och inkluderande arena”

Strategisk plan 2021-2030:

“Vi engagerar människor över gränser, verkar för demokrati och jämlikhet och fångar upp samhälls- och existentiella frågor”

BESÖKARE

Totalt 2023: 157 975

Per månad:

Januari	9 434
Februari	9 321
Mars	9 632
April	8 611
Maj	10 807
Juni	14 703
Juli	22 933
Augusti	17 283
September	13 290
Oktober	12 935
November	12 048
December	9 568

Verksamhetsbesök utanför museet: 7 410

BESÖKSÅRET 2023

2023 landar vi nära, men ändå under föregående års besöksiffror. Bland det positiva kan nämnas att vi haft fler programpunkter i år med en dubblering i publiksiffror. Detta är samtidigt inte verksamhet som haft betydande inverkan på våra slutgiltiga besöksiffror. Vi får nog snarare rikta blicken mot våra tillfälliga utställningar och yttre faktorer som försvagade besökssynergier där centrumets minskande dragningskraft påverkar. Allt färre människor vistas i Uddevalla centrum. Dessutom har Uddevalla drabbats av att både E6:an rasat och att järnvägstunnlar renoveras, vilket försvårar kommunikationen söderifrån och detta påverkar även oss negativt. I samband med rivningen av *Midvinterfest* i januari, stängdes vår stora utställningshall Bävhallen för att lämna plats åt utställningsbyggnationen av *Hej Havet!*, för att återöppnas igen vid invigningen den 1 juli.

Publikbild från invigningen av Hej Havet! Foto: Bohusläns museum

Att ha en av våra största utställningshallar stängd över sådan lång tid är en bidragande orsak till färre besökare, vilket delvis återhämtades efter invigningen då *Hej Havet!* innebar ett högt besöksstryck under juli månad. Beläggningen minskade dock igen i slutet av augusti, då många återvände till vardagen efter sina semestrar. Sist bör vi nämna mätartekniska anledningar. Vi har lagt resurser på en utställning för att locka de allra yngsta besökarna, vilket resulterar i en publik där en del inte registreras av besöksräknaren eftersom de anländer i barnvagn eller inte uppnått den minimulängd som nås av räknarverktygets sensorer. Vi får därför utgå från att vår faktiska besöksiffra till anläggningen är högre än vad räknaren rapporterat. En positiv utveckling är museibutiken, som fått en alltmer framstående roll inom handeln i området. Vi har medvetet jobbat med att utveckla butiken med nya produkter, ofta med lokal anknytning, för att säkerställa att vi är den främsta presentbutiken i Uddevalla. Även restaurang Kajkanten genomgick en uppfräschning i början av året för att både locka nya besökare och skapa en gemytligare tillvaro för alla gäster.

PROGRAMVERKSAMHET

År 2023 kännetecknas av:

- samverkan med civilsamhället, organisationer, myndigheter och skola
- utvecklingsarbete och uppstart av större projekt inför 2024
- större arbete med riktade program för barnfamiljer och unga, bland annat ett större invigningsprojekt av *Hej Havet!* och utvecklat samarbete med Sinclair gymnasieskola.
- Tre större samverkansprojekt är *Gustafsbergdagarna*, *Folkmusikfestivalen* och *Västerhavsveckan*.

En programserie som har utmärkt sig under året, och som har nått en ny besökarkategori för museet, är en föreläsningsserie om arbetets historia och fackförbunden i samarbete med ABF (Arbetarnas bildningsförbund), kopplat till den temporära utställningen *Vi som arbetar med våra kroppar*. En utställning som även invigdes i ett event i samverkan med elever från Sinclairs danslinje.

GUSTAFSBERGSDAGARNA

Under helgen den 19-20 augusti var det återigen dags att uppleva historiens vingslag på Gustafsberg, Sveriges äldsta havskurort. Programmet innehöll guidande vandringar med dramatiserade inslag, korta föredrag om Sveriges första internatskola,

uppvisning och prova-på av historisk herrskapsdans med Folkdanssällskapet National, samt en avslutande musikgudstjänst arrangerad av Uddevalla församling. För barn och vuxna fanns det också möjlighet att delta i gammaldags lekar, se dockteater med Hanna Vagant, lyssna på stråkmusik från 1800-talet av Rosékvartetten och delta i andra kulturella aktiviteter. Dessutom fanns det marknadsförsäljning av växter, bröd och kakor, samt möjlighet att prova på att väva. Besökare fick även chansen att utforska Gustafsbergs arkiv.

SKALBANKSMUSEET

Skalbankar är världsunika naturfenomen. Som en egen oas mitt i Uddevalla ligger en av världens största skalbankar, där de kalkrika skalerna från 10 000 år gamla skaldjur skapar sällsynta förutsättningar för unika naturmiljöer. Skalbanksmuseet var öppet fyra dagar i veckan från mitten av juni till slutet av augusti och bemannades av personal från Bohusläns museum. Under öppningsperioden erbjöds besökare ett antal arrangerade naturvandringar med en pedagog på skalbankarna, samt introduktioner av personal inne på Skalbanksmuseet. Under sommarperioden besökte 2 798 personer det lilla Skalbanksmuseet. Naturområdet går även att besöka året om.

Under Gustafsbergdagarna får barn prova på olika lekar, bland annat att gå på styltor. Foto: Bohusläns museum

UDDEVALLA FOLKMUSIKFESTIVAL

Uddevalla Folkmusikfestival är ett av museets mest välbesökta evenemang. Det är en återkommande dag av medskapande och uppträdanden. Det finns aktiviteter för barn och unga, men också för vuxna, samt konserter från dag till sen kväll. De besökande har ofta ett stort intresse för folkmusik. Studieförbunden Kulturens och Studieförbundet spelar en central roll i projektledning och kompetens.

VÄSTERHAVSVECKAN

Västerhavsveckan löper längs med västkusten och har ett stort upptagningsområde. Tack vare många aktörer fungerar projektet även som relationsskapande, omvärldsbevakande och tvärvetenskapligt då det är en stor bredd på program; allt från sjöräddning, till forskningscentrum, till teatergrupper och ideella kuststädningssgrupper deltar. Vårt fokus har varit att inspirera och lära framför allt barn och unga om hav och kust som resurs och ekosystemtjänst.

KONFERENS

Precis som andra inkomstkällor har konferensverksamheten haft ett år med minskad efterfrågan. Trots förväntningar på ökade volymer kopplat till offentliga upphandlingar, som genomfördes inför året, har försäljningsutvecklingen inte motsvarat vår prognos. Den generella minskningen av efterfrågan på dagkonferenser är ett resultat av högre kostnader för verksamheter i stort. Ytterligare en identifierad orsak är kopplad till restaurangens kapacitet, som är lägre än det maximala antalet besökare i vår största konferenslokal Hörsalen. Denna begränsning påverkar vår förmåga att möta efterfrågan kring lokal och lunch för större grupper.

BUTIK

Under året har butiken hållit sig inom intäktsprognosen för detaljhandeln. Bidragande faktorer är en lojal kundkrets, mycket försäljning under sommarsäsongen och den utökade produktvariationen, med införandet av många nya leverantörer och produkter kopplade till våra utställningar och fokusområden. Vi har även introducerat en ny kollektion av egendesignade bruksföremål. Under året har vi omstrukturerat butiksinteriören för att skapa en mer öppen och harmonisk atmosfär. Vår centrala installation, Bengt Lundins båt, har blivit en samtalspunkt bland våra besökare och ger butiken en unik karaktär.

KOMMUNIKATIONSSTRATEGI

Under det gångna året har hela museet aktivt deltagit i workshops och samarbetat tillsammans med en konsult från Placebrander. Våra medarbetare har engagerat sig i flera frågor som fokuserat på kommunikation samt identifierat och utforskat våra övergripande mål och målgrupper. Denna kollektiva insats har resulterat i en sammanställning av våra definierade mål och målgrupper. Resultatet av dessa workshops har inte bara varit en tydlig översikt över våra ambitioner och målgruppers behov, utan har även utgjort grundstenen för utformningen av en ny kommunikationsstrategi. Denna strategi är nu redo att implementeras och kommer att sättas i verket under det kommande året, 2024.

Genom att integrera insikterna från dessa workshops har vi skapat en kommunikationsstrategi, som inte bara speglar museets vision och mål, utan som också är anpassad för att effektivt nå och engagera våra specifika målgrupper. Vi ser fram emot att implementera och utvärdera strategin för att säkerställa en framgångsrik och meningsfull kommunikation med våra besökare.

På tema byggnadsvård har butiken utökat sortimentet med ett flertal nya leverantörer Foto: Bohusläns museum.

UTSTÄLLNINGAR PÅ MUSEET

EPA SVERIGE

Från och med januari 2023 visar vi numera våra tillfälliga utställningar i Bohushallen. Först ut var fotoutställningen *EPA Sverige* som visades från 28 januari till 21 maj där fotograf Benjamin Nørskov har fotograferat ungdomar tillsammans med sina A-traktorer. Fotografierna skildrade ungdomar från hela Sverige. För att lyfta den lokala EPA-kulturen kompletterade Benjamin porträtt-samlingen med nytagna porträtt föreställande unga bohusläningar och deras fordon. Under invigningen, som innehöll bilbingo, goodie bags, EPA-dunk och trafikinformation, rörde sig fler 15-åringar än vanligt på museet en lördagseftermiddag. En hel karavan av A-traktorer reste från Hamburgsund ner till Uddevalla för evenemanget.

NORDISKA VÄSEN - RÖDLISTAN

Den andra kulturhistoriska utställningen för året var även den en fotoutställning. Fotografierna samspelade med ett vackert formgett rum i Bohushallen. Upphovspersonen bakom utställningen är Linnéa Jägerud, yrkesverksam biolog och författare, i samarbete med den prisbelönte fotografen Tore Hagman. Utställningen visar förändringen i våra landskap och experimenterar med hur dessa skulle påverka väsen från folktron, som är sammanbundna med dessa miljöer. På samma vis som verkliga, hotade arter sätts på rödlistan, figurerar i utställningen väsen såsom näcken, skogsrået och tomten.

Strategisk plan 2021-2030:

“Innovativt utbud som ger brett perspektiv på dåtid, nutid och framtid”

Ungdomar tillsammans med A-traktor. Foto: Benjamin Nørskov.

Utställningen EPA Sverige. Foto: Bohusläns museum.

HEJ HAVET!

Den 1 juli invigdes *Hej Havet!*, startskottet på vad som kommer bli förnyelsen av samtliga museets basutställningar. Utställningen är särskilt anpassad för barn upp till 6 år och bygger på insikten om hur barn utforskar sin omgivning genom lek. *Hej Havet!* ingår i museets övergripande strävan att vara en mötesplats som särskilt välkomnar barn och unga besökare. Besökarna, oavsett ålder och förkunskap, får en varierad upplevelse av utställningen och uppmuntras att återvända för att upptäcka nya dimensioner. *Hej Havet!* är ett äventyr där långt ifrån allt är sagt och sett efter det första besöket. Under invigningshelgen kom över 2 000 besökare för att ta del av utställningen.

VI SOM ARBETAR MED VÅRA KROPPAR

Utan kroppsarbetare stannar Sverige. Utställningen som stod från hösten fram till 28 januari 2024 porträtterade 33 stycken olika typer av kroppsarbetare från olika delar av landet där de med sina ord berättade om sin arbetssituation. Berättelser om otrygga arbetsvillkor, bristande respekt och ohållbara strukturer. Men också om organisering, stolthet, arbetsgemenskap och känslan av att vara viktig för samhället. Bohusläns museum presenterade även 8 kroppsarbetande bohusläningar på sociala medier som ett lokalt, digitalt tillägg.

Besökarcitat:

” Bohusläns Museum är ett riktigt bra museum. Dagens besök var inget undantag. Finns något för alla. Idag var jag lite extra andaktsfull efter att ha fått se den fantastiska guldspiralen som hittades förra året. Den var fint placerad i en utställning kring Nordiska väsen ”

Utställningen Nordiska väsen - Rödlistan där även föremål ur museets samlingar visades, bland annat en 1500 år gammal guldspiral som hittades i Tanum under en rådjursjakt 2021. Foto: Bohusläns museum.

På väg ner från bryggan i Hej Havet! Foto: Bohusläns museum.

Vem vill inte klä ut sig till krabba i Hej Havet! Foto: Bohusläns museum.

Till utställningen Vi som arbetar med våra kroppar skapades kompletterande lokala tillägg på museets sociala medier, där följare fick bekanta sig med några av våra kroppsarbetande bohusläningar. Foto: Bohusläns museum.

KONSTHALLEN

SKOGENS STÄMMOR

Skogen tog plats i Konsthallen i början av året. Fyra konstnärer, med olika metoder och uttryck - men med en samstämd känsla av närhet och tillhörighet till naturen. Hur kan vi hitta en balans i vårt nyttjande av den plats som vi levt förbundna med i hundratusentals år? I utställningen medverkade konstnärerna Janolof Bengtsson, Åsa Herrgård, Marie Holmgren och Ivan Stüffe.

SIKTLINJER

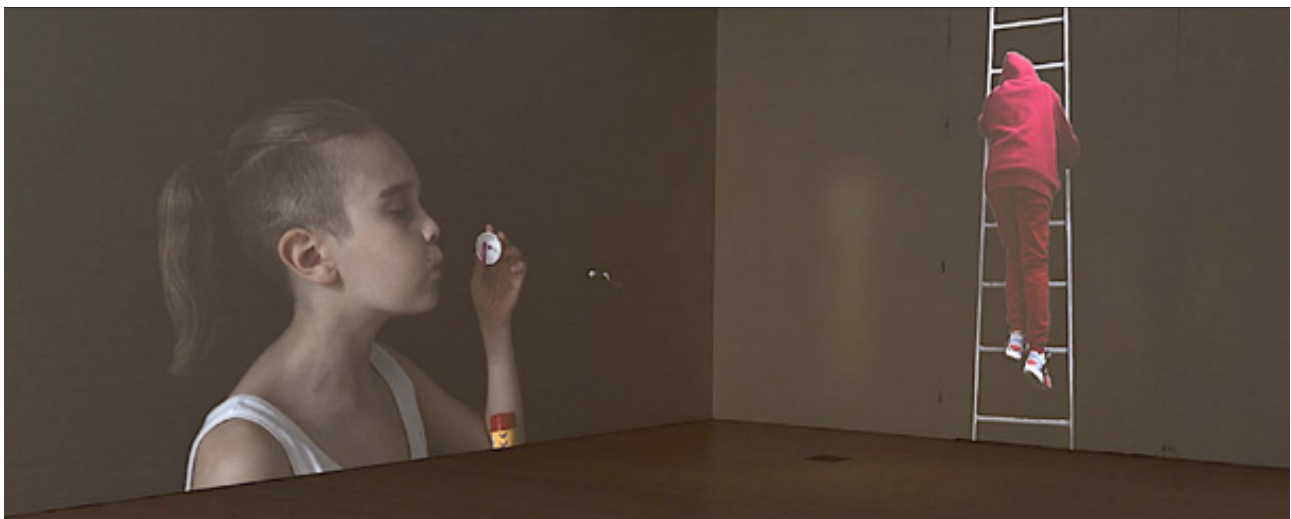
Under sommaren visades utställningen *Siktlinjer* med konstnärerna Katarina Löfström och Jesper Nyrén. Båda med flera beröringspunkter i sin konstnärliga praktik. De delar främst ett intresse för det visuella, abstraktion och figuration, som de utvecklar var och en på sitt håll och utifrån olika utgångspunkter. Även landskap och horisonter är inspirationskällor, men som sällan gestaltas direkt utan bearbetas och filtreras i den konstnärliga processen.

Utställningen *Skogens stämmor* i Konsthallen.
Foto: Bohusläns museum.

Sommarutställningen *Siktlinjer* i Konsthallen. Foto: Bohusläns museum.

Unexpected visit, videoverk av Lena Mattsson. Foto: Bohusläns museum.

BOHUSSALONGEN

Museets egen konstbiennial visade under 2023 års upplaga 131 verk av 85 olika konstnärer. Salongen är jurybedömd där sammanlagt 383 verk lämnades in, endast en tredjedel valdes ut och visades senare i Konsthallen. Årets jury var konstnären Christina Skårud. För att kunna medverka i *Bohussalongen* behöver konstnärerna vara verksamma i Bohuslän.

UNEXPECTED VISIT

Det är inte bara i Konsthallen som samtidskonsten syns på museet. Besökare fick uppleva Kungshamn-födda konstnären Lena Mattssons två videoverk *Unexpected Visit* och *Another Brick in the Wall* i Västerhallen respektive på museifasaden. Lena Mattsson arbetar främst med video och film, där hon gestaltar vardagliga situationer som omformas och som slutligen får att oss fundera över djupare frågeställningar i vår tillvaro.

CHIMÄR CHIMÄR – ELEVUTSTÄLLNING

Sedan 1990-talet är det tradition med elevutställning för Sinclairs bildelever på Bohusläns museum. Numera deltar även skolans designelever, vilket breddar uttrycken som presenteras. Konceptet med elevutställningen bygger på att det är eleverna själva som, i samarbete med lärare och konstpedagog, gör allt från att sätta en titel på utställningen till att hänga verken och möta press och publik genom att ordna vernissage för familj, vänner och släkt. Det som publiken får ta del av är arbeten med färg, form och uttryck som tillkommit under deras treåriga utbildning vid Uddevalla gymnasieskola. Dessutom tilldelades fem av eleverna ett stipendium från Uddevalla konstförening.

Strategisk plan 2021-2030:

“Vi tar position inom det samtida konstlivet med konst från lokal till internationell nivå”

Invigningen av Bohussalongen i Konsthallen drog till sig många nyfikna vernissagebesökare. Foto: Bohusläns museum.

PEDAGOGIK PÅ MUSEET

KONSTKOLLO

För tredje året har vi haft konstkollo på museet. Ungdomar får under några dagar möjligheten att pröva olika tekniker och utveckla sina uttryck tillsammans med konstlärare och museets egen konstpedagog. Vi har fått mycket positiva ord från ungdomar och föräldrar för kollo. Bland annat fick vi ta del av en berättelse från en förälder, som med stor uppskattning har berättat hur kollo bidrog till att hjälpa dennes barn efter vad som varit en tuff period i början av sommaren. Under 2023 arrangerades konstkollo på fem platser: Dômen Konstskola, Rydal museum, Bohusläns museum, Kulturhuset Blå Stället och Dalslands Konstmuseum. Dômen konstskola tog initiativet, och alla kollon var gratis genom stöd från Västra Götalandsregionen, Familjen Wikanders Stiftelse och Stiftelsen Otto och Charlotte Mannheimers Fond.

DIKTPROJEKTET

I *Diktprojektet*, ett samarbete med teater och danselever i årskurs tre på gymnasiet, arbetade

eleverna under våren 2023 med utgångspunkt i utställningen *Skogens stämmor*. Vid tre olika tillfällen träffades gruppen och rörde sig från visualisering av den egna platsen i skogen/naturen till ett kollektivt gestaltande i ord av en plats i skogen/naturen, till fysisk gestaltning utifrån en historisk resa genom landskapsmåleriet och människans förhållande till naturen utifrån spänningen mellan naturromantik och upplysningstidens rationalism, till de samtida konstnärernas sinsemellan olika sätt att gestalta upplevelser av skogen och människans förhållande till naturen.

LOVAKTIVITETER

Under året har Bohusläns museum erbjudit ett blandat utbud av lovaktiviteter för barn i olika åldrar. Lovaktiviteter har arrangerats för vinter-, påsk-, höst- och jullov. Under vinterlovet kunde barn ta med djurben de funnit till museet för identifiering av museets osteolog; det vill säga en benexpert. Magasinsvisningarna har blivit ett uppskattat äventyr för familjer och under året har ett flertal familjevisningar gjorts av våra samlingar. Utifrån de utställningar som visats i Konsthallen

Museets pedagog pratar konst med en elev. Foto: Bohusläns museum.

fick barn själva skapa; det gjordes bland annat träd inspirerade av utställningen *Skogens stämmor*. På höstlovet fanns möjlighet att göra fågelholkar och samtidigt lära sig om småfåglar. För att testa sina kunskaper spelades fågelbingo.

Inför vår stora historiesatsning 2024, *Historien om Bohuslän – en del av Historien om Sverige* visade vi det första avsnittet av SVTs serie *Historien om Sverige med Farah*. Inför den kommande utställningen om *Historien om Bohuslän* bjöds barn in som medskapare av innehållet. De fick välja vilka historier och föremål som ska visas i utställningen och workshoparna uppmärksammades av SVTs Lilla Aktuellt. Under loven fanns också möjlighet att se flera filmer och teaterföreställningar.

SKOLPROGRAM

Skolprogrammen för vår och höst innehöll lektioner i basutställningar såväl som i tillfälliga utställningar, både i Konsthallen och i de kulturhistoriska utställningsmiljöerna och gav även möjlighet att träffas utanför museet, exempelvis på Skalbankarna och i kulturmiljön. Under våren kunde förskoleklasser besöka Skalbanksmuseet tillsammans med museets pedagoger för en unik stadsnära naturupplevelse. Konsthallens pedagog har fortsatt haft flera samarbeten med skolor och verksamheter i Uddevalla kommun. Bland annat fortsätter samarbetet med bild- och formelever vid Kulturskolan, Nike-ungdomar samt elever som läser Hum/Sam-inriktningar på gymnasiet. Även daglig verksamhet har fått möjlighet att via specialprogram möta konsten på museet och själv skapa efter egna förutsättningar.

Museets osteolog visar besökare mängder av djurben. Foto: Bohusläns museum.

SKAPANDE SKOLA OCH FÖRSKOLANS DAG

Den 17-20 april genomfördes ett Skapande skola-projekt med Munkedals kommun. Alla elever i årskurs 3 i kommunen fick möjlighet att träffa museets pedagoger vid Lökebergs hällristning. Förskolans dag i maj hölls på Villa Solfrid på Tjörn och barnen fick bland annat prova på lekar, skriva på griffeltavla och göra egna bivaxljus.

Besökarcitat:

” Otroligt fint museum. Mycket att titta på. Barnvänligt. Intressanta utställningar. Första gången jag är här ”

Inspirerade av utställningen *Skogens stämmor* i Konsthallen fick barn själva skapa, bland annat träd. Foto: Bohusläns museum.

Tillsammans med museets pedagog får barn prova att använda olika material och tekniker. Foto: Bohusläns museum.

DIGITALA MUSEET

HEMSIDAN

Under året hade museets hemsida 404 765 visningar från totalt 130 008 användare. Det innebär en ökning i antal sidvisningar från föregående års 365 000 sidvisningar, men en minskning i antalet användare, som året innan uppgick till 162 000 stycken. Arbetet med att förbättra den digitala tillgängligheten på hemsidan pågår löpande för att möta kraven som omfattas av DOS-lagen (lagen om tillgänglighet till digital offentlig service). Under året har mycket arbete utförts med att se över behovet av en ny webbplats då den nuvarande hemsidan är utdaterad och saknar möjlighet att göra vissa nödvändiga uppdateringar.

KUNSKAPSBANKEN BOHUSLÄNS HISTORIA

Under året har vår landningssida för artikeldata-basen *Kunskapsbanken Bohusläns historia* haft 31 787 besök av 25 885 användare. Den mest lästa artikeln har varit *Hit seglade judarna*, som berättar om hur de första judarna kom till Marstrand under Porto Franco-tiden. Andra populära artiklar är *Elisabet Wallström och sommarmodet kring sekelskiftet 1900* samt *När brudklänningen var svart*. Vid slutet av året fanns 81 publicerade artiklar.

SOCIALA MEDIER

Räckvidden på Facebook har under året varit 261 586, vilket är en ökning med cirka 15% under 2023. Den ökade räckvidden berodde främst på de poster som berörde båten Sandös öde i slutet av året, ett annat engagerande inlägg var det om rivningen av lekrummet på museet. På Facebook har interaktionen ökat med 42,5% till 12 500. På Instagram har vi inte nått ut i samma utsträckning som tidigare utan har haft en räckvidd på 21 549, vilket är 56% minskning. Trots att räckvidden är lägre på Instagram så har vi haft en ökning av interaktionen på våra inlägg, totalt 6 300 likes (interaktioner), vilket är en ökning med 100%. Detta beror främst på den reel som postades i samarbete med instagramprofilen Mermaid Athira, som medverkade under invigningen av utställningen *Hej Havet!*. Genom hennes 77 000 följare fick vi

Damer med hattar, troligen 1897, ur en artikel i Kunskapsbanken om sommarmodet kring sekelskiftet. Foto: Bohusläns museum

mer interaktion än vad som är möjligt för vårt eget konto. Vår Youtube-kanal har under året ökat i antal visningar med 5% och sammanlagt har våra filmer visats 11 600 gånger under 2023. Årets mest populära film är den om Olsborg från vår serie *Platser att besöka*, som har 809 visningar sedan den publicerades i maj. Sedan vi delade den i sociala medier under julen har visningarna ökat ytterligare.

DIGITALTMUSEUM

DigitaltMuseum är vår digitala dörr till våra magasin där vi fortsätter att löpande publicera material, som exempelvis ett 70-tal affischer från Uddevalla teater, som brann ned 1959. Materialet länkas också vidare till andra sökfunktioner, som svenska *Kringla* och europeiska *Europeana*. Vid årsskiftet 2022-2023 var 290 305 poster publicerade, vilket motsvarar omkring 75% av alla våra poster. Av dessa är ca 155 000 med bild. Vi har under 2023 haft 168 668 användare med 474 800 sidvisningar, vilket är en liten ökning jämfört med förra året. Det förefaller att besöksnivån har stabiliserat sig på en relativt hög nivå i och med att *DigitaltMuseum* blivit ett etablerat sätt att söka information. Att vi hade ett stort material tillgängligt när Coronapandemin slog till 2020 har gynnat oss och lett till en ökning av besöken med drygt 40%.

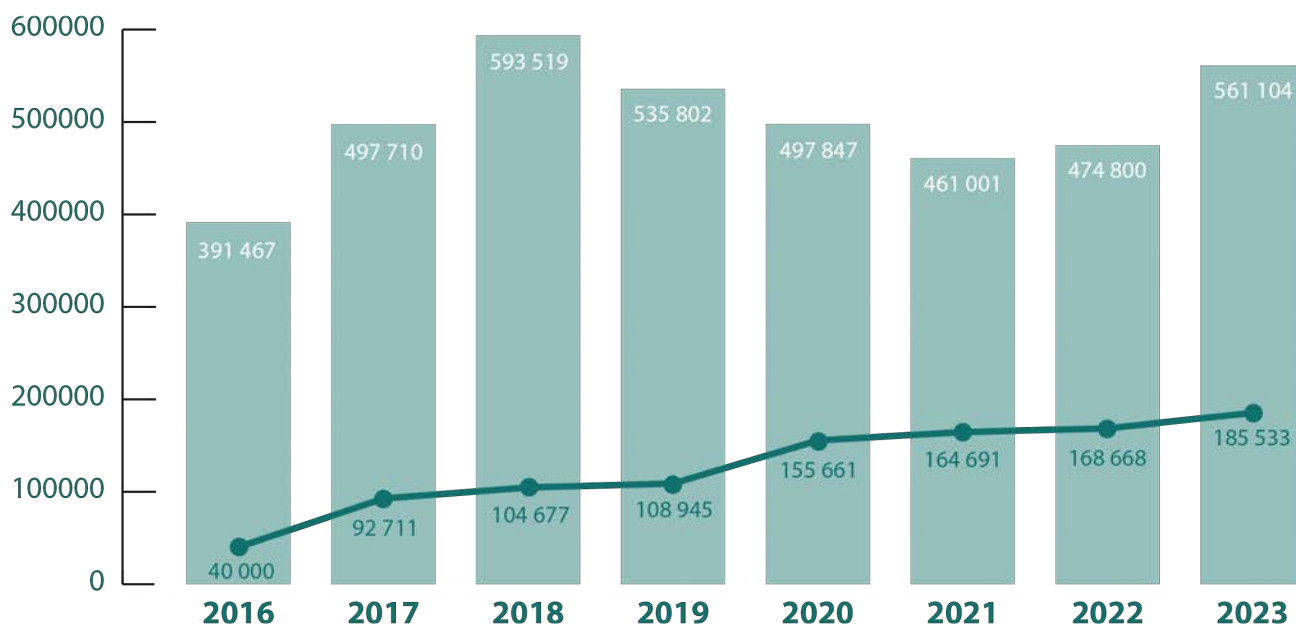
Ett exempel på hur *DigitaltMuseum* kommit att bli ett reguljärt verktyg för att söka i samlingarna, är dels proverna på valben där ett forskningsprojekt hittade till just våra valben via *DigitaltMuseum*. Ett annat exempel är fotoprojektet *Västkusten förr*, som drivs av bland annat Göteborgs-Posten tillsammans med Bohusläns museum, Göteborgs stadsmuseum och Hallands museer, och som hämtar material till bildspel från *DigitaltMuseum*.

Besökarcitat, om museet:

” Underbart museum. Kultur för 100 och 200 år sedan. Hur levde de här i samhället? Fascinerande med massor av data och bilder och berättelser. spännande!! ”

Statistik DigitaltMuseum

■ Antal unika sidvisningar ● Antal besökare

Museet har en stadig trend av ökande besökare till våra samlingar via *DigitaltMuseum* ("antal besökare"). Den ökning som skedde under Corona har inte klingat av, utan har fortsatt. Antalet sidor som varje besökare tittar på vid besöket varierar, därför varierar också antal unika sidvisningar. Trenden går mot mer träffsäkra sökningar, och därmed färre sidvisningar per besök.

Kunskapskällan

Strategisk plan 2021-2030:

“Bohusläns museum är en efterfrågad källa till kunskap om Bohusläns historia och kulturliv och vi skapar sammanhang och mening för besökare och invånare. “

Strategisk plan 2021-2030:

“Vi har ett brett perspektiv på och en samlad bild av Bohusläns historia och kulturliv.”

MUSEETS SAMLINGAR

INSAMLINGSGRUPPEN

Insamlingsgruppen har haft två möten under året. Bland det som tagits in till samlingarna kan nämnas oljemålningar med landskapsmotiv av Birger Simonsson (1883-1938) och teckningar och akvareller av Bohuslänskildraren Arne Gadd (1920-2003). Det har även samlats in kläder som tillhört rösträttskvinnan Gertrud Zachau (1872-1953) och arkivmaterial rörande den kvinnliga rösträttskampen. Även kompletterande material kring Bohus stickning har samlats in med mönsterkort, garnprover med mera; något som breddar möjligheterna att berätta om tillkomsten av Bohus stickning. En praktikant från Kulturentreprenörprogrammet vid Uppsala universitet har hjälpt oss att gå igenom materialet.

UTLÅN

Museet har lånat ut två målningar, *Ett resande teatersällskap* och *Nymf och Faun*, till en stor monografisk utställning med Ernst Josephsons konst på Prins Eugens Waldemarsudde. Inför utlånet togs målningarna ned för fotografering och upprättande av tillståndsrapporter. Numera sker avsyning av verken när de tas emot genom digitalt möte med mottagarens konservator, vilket gör att man inte måste åka med som kurir. Bland andra utlån kan nämnas att Nösunds kulturhistoriska sällskap lånade fotografen Ester Läckgrens kamera, för en fotoutställning, som bottnar i en kartläggning av kvinnliga fotografer aktiva i fotoateljén på Nösund.

Strategisk plan 2021-2030:

“Vi tillgängliggör våra samlingar och förmedlar kunskap och kännedom om Bohusläns historia och kulturliv.”

BESÖK I SAMLINGARNA

Under året har flera forskare och andra intresserade besökt våra samlingar och arkiv. Här kan nämnas en japansk studiegrupp som tittade på Bohus stickningsmaterial, masterstudenter från Högskolan för konst och design (HDK) Valand/ Steneby som tittat på material som inspiration till studentarbeten, förstudie för Tjörns kommun om återbrukstraditioner i skärgården genom tiderna och en privatperson som studerat material rörande Alban Thorburn från Uddevalla kring hans cykel expedition 1884 från Antwerpen över Alperna, i syfte att själv cykla samma rutt. Det har även hållits magasinvisningar under namnet *Bakom kulisserna* för barngrupper under sport-, påsk- och höstlov.

Målningen *Nymf och Faun* av Ernst Josephson hängandes på Prins Eugens Waldemarsudde. Foto: Bohusläns museum.

UTÖKA KAPACITET I SAMLINGARNA

En förstudie har påbörjats, som uppföljning till den magasinutredning som gjordes 2022, för att utreda hur kapaciteten kan ökas i museets magasin de kommande åren. Under hösten har över 10 000 av fotosamlingens brandfarliga nitratnegativ skannats in för att underlätta hantering och tillgängliggörande. Arbete med att hålla register och föremålsinformation uppdaterade sker löpande. Vi har fortsatt uppordningen av mottaget, men ej registrerat, arkeologiskt material för att kunna återuppta mottagandet av fyndfördelat arkeologiskt material från Bohuslän. Under 2024 får vi förhoppningsvis ett nytt hyllsystem installerat för att utöka kapaciteten för det arkeologiska materialet.

Strategisk plan 2021-2030:

“Våra samlingar och magasin ska vara i gott skick”

UPPDATERADE STYRDOKUMENT

När det gäller de styrdokument som styr vår samlingsförvaltning, så har riktlinjer för hantering av mänskliga kvarlevor uppdaterats, och ett arbete med plan för kris-, restvärdes- och beredskapsfrågor har påbörjats. Klimatkontroll, magasinsskoll och skadedjurskontroll genomförs regelbundet enligt plan och rutin och har givit effekt eftersom angreppen av så kallad långsprötad silverfisk har minskat.

SANDÖ

Den 9 november 2023 tog Bohusläns museums styrelse ett beslut om att skrota fiskefartyget LL 158 Sandö. En rökutveckling ombord på fartyget

I december bogserades Sandö till Fredrikshamn. Foto: Bohusläns museum.

låg till grund för beslutet. Räddningstjänsten kom till platsen och avvärjde en katastrof. Museet har under många år försökt hitta en långsiktig hållbar lösning för det K-märkta fiskefartyget. Sandö bogserades till Fredrikshamn i Danmark för upphuggning. Kort efter sin ankomst i Fredrikshamn sjönk båten vid kajen på grund av vattenläckage.

2010 fick Bohusläns museum i uppdrag av Uddevalla kommun att utreda förutsättningarna att uppföra en tillbyggnad för utställningar och aktiviteter på temat *Fritidsbåten nu, då och i framtiden* samt en arrangemangshall. Vid samma tid fanns en strävan att minska fiskeflottan inom EU, och skrotningsbidrag betalades ut för att fiskare skulle låta hugga upp sina båtar. Även Sandö skulle ha varit hotad av skrotning, om inte lösningen hade dykt upp att Bohusläns museum kunde överta ansvaret. 2011 övertog Bohusläns museum därför LL 158 Sandö. Förutsättningarna för att realisera en tillbyggnad är dock idag helt annorlunda, det stora projekt som skissades är inte längre aktuellt, vilket ställt ägandet av Sandö i en annan dager. Avsikten var att hysa båten i en tillbyggnad, aldrig att bedriva verksamhet med båten i sjön då det senare innebär helt andra kostnader.

Masterstudenter från Högskolan för konst och design (HDK) Valand/Steneby besöker våra samlingar. Foto: Bohusläns museum

Sjöfararristningar på Hamnholmarna utanför Fjällbacka med årtal och initialer. Foto: Bohusläns museum.

FORSKNING OCH UTVECKLING

MARITIMA RISTNINGAR

Under året har arbetet med dokumentation av maritima ristningar presenterats vid två konferenser, bland annat på Lunds universitet. Vi har skrivit artikeln *Maritime Historic Graffiti - Journeys Carved in Stone* till *The Oxford Handbook of Postmedieval Archaeology in the Nordic Countries*, om vad de maritima ristningarna kan berätta om nordisk sjöfartshistoria. Arbetet med de maritima ristningarna på Hamnholmarna sker i samarbete med Vitlycke museum.

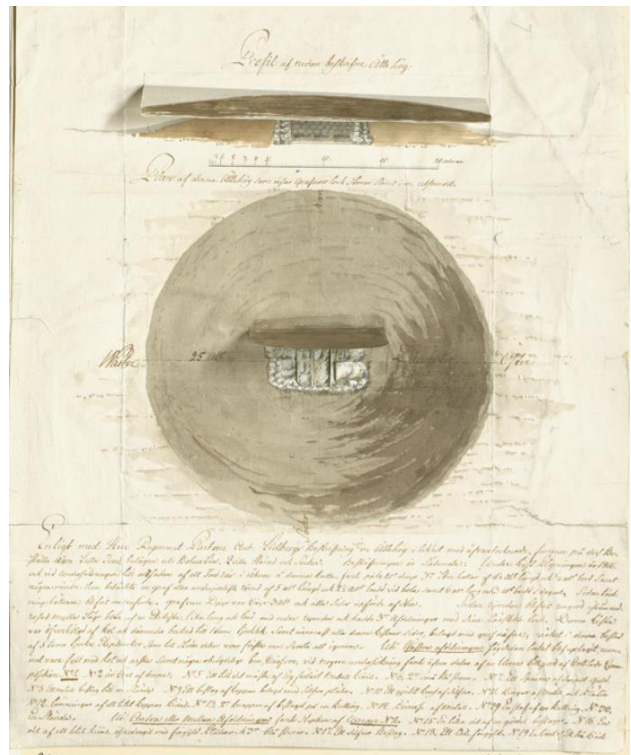
BLOM-PROJEKTET

Bildning och museer (BLOM) är ett forskningsprojekt där vi med studiecirkel vill undersöka hur museer kan bidra till folkbildning och hur det kan skapa fördjupad kunskap och livslångt lärande. Genom fokus på Bohusläns maritima kulturarv undersöker detta projekt hur digitala verktyg och intensiva samverkansprogram kan skapa folkbildningsupplevelser, där vuxna brukare blir delaktiga i kunskapsproduktion och forskning på museer. Under hösten hölls en studiecirkel om det bohuslänska backefisket i Studieförbundet Vuxenskolans lokaler. Ytterligare studiecirkelträffar arrangeras med Sensus och Arbetarnas bildningsförbund (ABF).

LILLA JORED-PROJEKTET

Lilla Jored är kanske främst känt för de guldfynd som gjordes under tidigt 1800-tal. Idag är kunskapen om förloppen kring Lilla Joredsgravens upptäckt och återupptäckt, liksom de utförda grävningarna,

lika dåligt kända som vid tillfället då den upptäcktes och grävdes ut. Vi vill i projektet försöka ta reda på, och reda ut vad arkiven och fynden kan berätta om upptäckten av Lilla Jored och de återkommande besöken som skedde under 1800- och 1900-talen. Projektet kommer påvisa en arkeologisk resa från disciplinens gryning till idag. Genom att för första gången djupdyka i arkiven och magasinen kommer vi försöka få en så god bild som möjligt av vad som hittats, var det hittats och när.

Framsidan av undersökningsrapporten från 1816, föreställande Lilla Joredsgravens. Foto: Bohusläns museum.

Med den bilden som bakgrund vill vi undersöka platsen och med moderna metoder återupptäcka Lilla Jored för att berätta om gravläggningarna, i vilken värld dessa gravar befann sig i och varför denna plats var så speciell.

KÖKKENMÖDDINGAR I BOHUSLÄN

Køkkenmøddinger kallades de mänskligt skapade skalbankar från stenåldern som först hittades runt Danmarks Limfjord under 1800-talet. De stora mängderna dumpade ostron- och musselskal i kökkenmøddingarna gör marken rik på kalcium som bromsar nedbrytningen av organiska material, såsom andra djurben, vilket gör dem till intressanta studieobjekt för att förstå fiskar-, jägare- och samlaresamhällen. Bohusläns museum driver ett projekt där vi med nya vetenskapliga metoder ska undersöka några av Bohusläns kökkenmøddingar för att kartlägga faktorerna bakom fiskare, jägare och samlares långvariga bosättningar i Bohuslän, samt deras försvinnande cirka 2 500 år f.Kr.

HOMOLIV I BOHUSLÄN – VEM FÅR TA PLATS I HISTORIEN

Bohusläns museum har startat ett projekt med att samla in livsberättelser på *Minnen.se* kring hur det har varit, och hur det är, att leva i Bohuslän som homosexuell. Berättelser som ska ta plats, synliggöras och bli en del av vår gemensamma historia. Historier och minnen som i framtiden kan bidra till att skapa en mer jämställd historieskrivning.

Alma Johansson, före detta okänd, får nu ta plats i historien.
Foto: Bohusläns museum

FRÄMJA MYNDIGHETERS KULTURMILJÖSTRATEGISKA MÅL

En förstudie har gjorts som grund till ett huvudprojekt, som syftar till att utveckla konkreta verktyg, rutiner och vägledande strategier, för att nå Trafikverkets kulturmiljöstrategiska mål. Som metod har föreslagna och redan utförda kulturmiljöstärkande åtgärder analyserats. Utöver det har behov hos myndigheter och medborgare kartlagts, som kan underlätta samverkan till att undersöka hur synliggörande och tillgängliggörande av kulturmiljöer kan förbättras.

SEMINARIET "ETT TILLGÄNGLIGARE KULTURARV"

I mars hölls ett hybridseminarium i Hörsalen där vi presenterade ny forskning om hur digital förmedling kan göra kulturhistoriska spår i landskapet mer tillgängliga. Enligt uppgifter från myndigheten för digital förvaltning (DIGG) har omkring 20% av Sveriges befolkning någon form av funktionsvariation. Under seminariet fick deltagare ta del av nya resultat om hur museer och andra offentliga organisationer kan göra läromedel, populärvetenskapligt innehåll och pedagogiska program mer åtkomliga för alla. Under seminariet presenterades studien, som vi har utfört tillsammans med kollegor från Lunds universitet och den ideella organisationen Utopia. I forskningsprojektet deltog tre olika grupper; vuxna med synskador, personer med neuropsykiatriska funktionsvariationer såsom autism och ADHD samt en grupp utan normbrytande funktionsvariationer. Digitalt hade vi 48 deltagare från Riksantikvarieämbetet och museer ifrån hela Sverige och även Nasjonalmuseum i Norge.

Besökarcitat:

” One of the most interesting museums, I have seen for a very long time.”

ARKEOLOGI

STOR UTREDNING I MARIESTAD

Under våren genomförde museet en större arkeologisk utredning i östra Mariestad där ett stort antal äldre lägenhetsbebyggelser samt några historiska husgrunder påträffades, såväl som mycket vacker natur. Utredningen genomfördes inför detaljplansbeslut.

ORUST KÖPSTAD

Forskningsprojektet *Orust köpstad* genomförde en arkeologisk utredning vid den plats där det finns historiska uppgifter om att en köpstad skulle ha legat. Tidigare år har markradarundersökningar gjorts och med den informationen öppnades schakt för att se om det fanns spår efter något som kan vara en handelsplats. Det fanns anläggningar som tyder på aktiviteter under järnålder, men inget som tydligt visar att där har funnits en handelsplats. Forskningsprojektet planerar gå vidare med att fördjupa kunskapen kring de påträffade anläggningarna, samt undersöka fler ytor inklusive vattnet utanför, för att se om det finns brygg- eller försvarsanläggningar.

Bilden visar var fragmentet kommer ifrån med hjälp av ett av de mer intakta kranierna i osteologilabbet, som även den har en robust glabella. Foto: Bohusläns museum.

OSTEOLOGISK ANALYS AV JÄRNÅLDERGRAVAR

Vi har arbetat med osteologisk analys av brandgravar från yngre järnåldern. Ett av de mer signifikanta fynden vi hittat hittills är ett fragment av ett mänskligt pannben längst högra överkanten av ögonhålan. Fragmentet visar två av fem drag som används för att göra könsbedömning utifrån

Bild 1: Skogslandskap i Mariestad som ska bli en del av kommunens detaljplan. Bild 2: Öppnat schakt där vi utifrån markradarundersökningar hoppades hitta spår som kan härröra från en vikingatida handelsplats. Bild 3: Boplatslämning under klippöverhäng i Kode. Foto: Bohusläns museum.

Ett vrak av trä från 1800-1900-talet dokumenterat med ortofoto. Foto: Bohusläns museum.

Till vänster: Masthuggskajens pråm, delad av spontningen som är nödvändig för att gå på djupet i Göteborgsleran. Foto: Bohusläns museum. Till höger: Masthuggskajen, äldre pir fundament. Museets marinarkeolog medverkar vid utgrävning och dokumentation. Foto: Bohusläns museum.

kraniet, inklusive glabella (området mellan ögonbrynen) som i det här fallet är tämligen robust vilket är ett mer manligt drag.

MARINARKEOLOGISK FÖRUNDESRÖKNING I SJÖN YNGEN, VÄRMLAND

I maj genomfördes ett marinarkeologiskt uppdrag i Värmland. Intressanta indikationer från museets side-scan sonar (ett slags mätinstrument) ledde till att våra marinarkeologer utförde dykningar för att se vad verktyget fångat upp. Det mest intressanta fyndet var ett vrak av trä från 1800-1900-talet som hör till sjöns industrihistoria. Sannolikt transporterade den malm från norr till söder, som sedan fördes vidare med järnbanan till Karlstad och Väneren.

UTREDNING I KODE

I mitten av maj deltog museets arkeologer vid en utgrävning i Kode inför en ny deponi. Dels påträffades boplatsslämningar med en härd under ett klippöverhäng. Platsen var skyddad runtom och

en bit ovanför den dalgång som genomkorsade området. Ett mycket bra läge för en boplat eller ett viste. Utredningen utmynnade i totalt fem nya fornlämningar, som av museet rekommenderas undersökas vid vidare exploatering.

BRF SYDNEY - UNDERSÖKNINGAR VID MASTHUGGSKAJEN

I maj hyrde museet ut en av sina marinarkeologiska experter till Masthuggskajen för byggprojektet Brf Sydney, ett projekt av Skanska. Undersökningarna leddes av Rio Göteborg och när marina lämningar påträffades deltog en av museets marinarkeologer för tolkning och dokumentation. En ganska stor pråm hittades, troligen av typen Göteborgspråm. Pråmen blev delad när man skredsäkrade ytan genom spontning. Fyndet är ett fint exempel av hållbarhetstänk och återvinning på sent 1700- till tidigt 1800-tal där pråmen återanvändes som pir fundament. Pråmen sågades sedan upp och lyftes upp i sektioner av maskin.

Museet ute i landskapet

Strategisk plan 2021-2030:

“Bohusläns museum stärker, stöttar och samverkar med andra aktörer i kulturarvsfrågor.”

Strategisk plan 2021-2030:

“Vi har ett efterfrågat, aktuellt och konstruktivt stöd till kommuner och andra aktörer i deras ansvar för kulturarv och kulturmiljöfrågor.”

KULTURMILJÖVÅRD

SAMVERKAN

Museet samarbetar aktivt med andra kulturarvsaktörer i länet genom *Regional samrådsgrupp för kulturmiljövård*. Ett samverkansavtal har undertecknats för att utöka möjligheterna till gemensamma insatser. Vi har deltagit i EU-projektet CHARTER som moderator vid den regionala konferensen i Göteborg och blivit intervjuade om energiåtgärder i historisk bebyggelse. Dessutom har vi hållit ett digitalt lunchföredrag om klimatförändringarnas påverkan på historiska stadskärnor.

Museet ger aktivt stöd till bohuskommunerna i kulturmiljöfrågor. Under året har vi hanterat aktuella ämnen, såsom de stora vindkraftparkerna i Skagerrak-Kattegatt-området. Årligen samlar vi bohuskommunerna till en digital kulturmiljöträff, där vi i november bland annat diskuterade frågan om klimatanpassning och kulturvården.

KULTURHISTORISKA UTREDNINGAR

Flera kulturhistoriska utredningar har genomförts under året. En ny byggnadsvårdsplan för byggnadsminnet Gustafsberg är under arbete,

liksom en vård- och underhållsplan för byggnadsminnet Kålhuvudet på Tjörn. En inventering av Tanums pastorats alla kyrkogårdar har avslutats. Museet har också fått uppdrag från Orust kommun angående riksintresseutredningar för en hotellanläggning vid Tuvesvik och utbyggnad i västra hamnen i Mollösund. Vi deltar också i projektet *Rädda stationshusen*, som fokuserar på kulturvården i stationshus längs Bohusbanan. Kulturvärdesbedömningar har även utförts i vattendrag, exempelvis i samband med rivningen av en dammvall vid Ålanda kvarn i Alingsås kommun och i Anråse å i Stenungsunds kommun.

BYGGNADSVÅRD

Museets antikvariska kompetens används för att erbjuda rådgivning och stöd till fastighetsägare och andra personer som ansvarar för kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Det senaste året har museet varit engagerat i flera projekt på kulturhistoriskt värdefulla kyrkor, såsom konserveringen av Eric Grijs takmålningar från 1697-1698 i Kungälv's kyrka, ommålningen av Hälleviksstrands kyrka och putsrenoveringen av Bokenäs gamla kyrka. Renoveringen av Torps kyrka på Orust, där kyrkbänkar ersatts med stolar, har avslutats.

Många gravvårdar vittnar om anknytning till havet. Här på Bottna kyrkogård. Foto: Bohusläns museum.

Dingle station är ett välbevarat exempel på en av Bohusbanans karaktäristiska stationer. Foto: Bohusläns museum.

På byggnadsminnesförklarade Kaptensgården i Grebbestad var skorstenar och murstockar i dåligt skick. Intressanta diskussioner fördes om hur detta skulle lösas. Foto: Bohusläns museum.

Blekets kapell vid Klädesholmen ska säljas och avkristnas, och därför tas kyrkklocka och tornkors ned. Museet har också följt arbeten på flera byggnadsminnen, såsom Curmans villor i Lysekil, Schwartzka huset i Kungälv, Kaptensgården i Grebbestad samt arbeten med medeltida källarmurar på Sundsby säteri. Dessutom har reparationer utförts på Aröds och Lyckornas kvarnar, samt väderkvarnen på Lyr, Orust.

ETT TILLGÄNGLIGT OCH ANGELÄGT KULTURARV

INFORMATIONSPLOTS PÅ HAMNHOLMARNAS

Informationsplatsen på Hamnholmarna är nu färdigställd med skylthållare och andra anläggningar som byggdes under maj och juni. Skyltarna trycktes under försommaren och sattes upp i början av juli samma år. Under Västerhavsveckan arrangerades guidade visningar av Hamnholmarna i samarbete med Fjällbacka turistinformation. Deltagare från flera länder, inklusive Frankrike, Belgien, Spanien och Tyskland, deltog i dessa evenemang.

I september genomfördes underhållsmålning på Hamnholmarna och vi hoppas på stöd från Länsstyrelsen för att etablera kontinuerlig skötsel, vi har därför utarbetat en skötselplan för platsen.

Strategisk plan 2021-2030:

“Vi tillgängliggör och utvecklar kulturarvet i landskapet i samverkan med andra aktörer.”

STENTRÄDGÅRDEN ALASKA

Museet är aktivt delaktiga i Leader-projektet *Alaska 2.0*, som syftar till att utveckla stenträdgården Alaska utanför Strömstad till en attraktion. Den historiska trädgården skapades av guldgrävaren Hilma Svedahl på 1920-talet.

Stenträdgården Alaska på Nord Långö utanför Strömstad. Foto: Bohusläns museum.

PLATSER ATT BESÖKA – TILLGÄNGLIGA KULTURMILJÖER

Inom ramen för arbetet med tillgängliga kulturmiljöer har filmer producerats från fem platser i Bohuslän under året. Dessa platser inkluderar Alaska utanför Strömstad, Vrångstads gravfält i Tanum, Kultehamn på Orust, Måseskärs fyr och Lökebergs hällristningar i Munkedal. Vårt arbete med digitalt tillgängliggörande har analyserats inom projektet *Digitala gränssnitt och kulturlandskapets tillgänglighet*, som presenterades på en hybridkonferens på Bohusläns museum i mars och även på EAA-konferensen (*European Association of Archaeologists*) i Belfast i augusti.

Strategisk plan 2021-2030:

“Vi stöttar kulturarvsföreningar i deras arbete med vård och utveckling av kulturarv och landskap.”

HUS MED HISTORIA

Museet deltar också i *Hus med historia*-gruppens gemensamma byggnadsvårdssatsning för kulturarvsföreningar i länet. Arbetet inkluderade en digital träff under våren och en dag med rödfärgskokning under hösten. Dessutom har vi agerat som rådgivare vid renovering av kulturfastigheter i Tanums kommun.

PRISMA VÄSTRA GÖTALAND

Bohusläns museum är en aktiv deltagare i samverkansplattformen *Prisma Västra Götaland* och engagerar oss särskilt kring frågor om kulturturism för att stötta kulturarvsföreningar i deras arbete med historia och kulturarv. Under året har vi genomfört flera aktiviteter, inklusive föreningsbesök med tema utställningar, och vi medverkade även i Prismas nationella konferens om kulturarvsturism i januari.

BOHUSLÄNS SEGLANDE KULTURARV

Under 2023 har museet, i samarbete med Öns kulturproduktion och Bohusläns hembygdsförbund, genomfört en förstudie inom projektet *Bohusläns seglande kulturarv*. Studien fokuserar på hur unga

Ungdomar har fått prova på känslan av att hantera en äldre segelskuta.
Foto: Bohusläns museum.

människor kan upptäcka och uppleva Bohusläns seglande kulturarv genom segling på de skutor som finns i området. Projektet har inkluderat skolbesök hos skutföreningar och syftar till att främja förståelsen och uppskattningen för detta kulturarv.

HEMBYGDRESAN

Genom *Hembygdsresan* får barn upptäcka kulturarvsföreningarnas miljöer och uppleva kulturarvet. Under juni och juli var vi på plats hos sex olika föreningar; Munkedals-, Stångenäs-, Svenneby- och Sörbygdens hembygdsföreningar samt Elin Sundbergs vänförening. Vi arrangerade prova-på-aktiviteter såsom förr i tiden. *Hembygdsresan* är kopplad till utvecklingsprojektet *Allt från dinosaurier till mormor - från baktid till framtid*. Projektet presenterades på konferensen Folk och kultur i februari och har även uppmärksammats internationellt av Svenska Institutet i Aten (SIA) i samarbete med OMEP Sverige (*Organisation Mondiale pour l'Éducation Pré-scolaire* / Världsorganisationen för tidig barndomsutbildning).

Besökarcitat, om museet:

” Litet och fint lokalmuseum, människan och havet, massor av intressanta maritima föremål och goda berättelser om livet till sjöss och i och runt Uddevalla från stenåldern till nu. Fri entré och mysig atmosfär.”

En paus efter att barnen fått prova på äldre tiders sysslor, som att tvätta för hand. Foto: Bohusläns museum.

Barnen får lära sig att göra bivaxljus hos en av kulturarvsföreningarna. Foto: Bohusläns museum.

Organisationen

PERSONAL

Under året har flera medarbetare gått på föräldraledighet, och vikarier har anställts inom olika områden. Vi har också rekryterat personal inom besöksservice, en osteolog/arkeolog och en byggnadsantikvarie. En tillsvidareanställd medarbetare valde att avsluta sin tjänst för att flytta till en annan del av landet. Lönekartläggning och arbetsvärdering har genomförts i samarbete med fackliga organisationer för att säkerställa en rättvis arbetsmiljö. Möten med fackliga organisationer har fullföljts enligt samverkansavtal.

ARBETSMILJÖ

I januari genomfördes, enligt plan, en medarbetar-enkät med inriktning på fysisk och psykosocial arbetsmiljö. Svaren från enkäten visar på ett mycket fint resultat, men att det också finns vissa frågor som verksamheten behöver arbeta vidare med för att utveckla och stärka arbetsmiljön. Som ett led i arbetsmiljöarbetet har vi under året också genomfört en föreläsning kring stresshantering, vikten av återhämtning och hur vi kan påverka oss själva, kollegor och vår gemensamma arbetsmiljö.

KVALITETSARBETE

Inom ramen för museets pågående kvalitetsarbete har en omfattande översyn av våra avtal nyligen slutförts för att säkerställa att förfaranden för uppföljning och andra relevanta processer fungerar optimalt. Parallellt har även rutiner kring inköp och upphandling reviderats och förstärkts. Under *Medarbetardagarna*, museets gemensamma kompetensutvecklingsdagar för hela personalen, har vi också genomfört en noggrann genomgång av personalinformation för att säkerställa dess integritet och korrekthet.

Under året har flera risk- och konsekvensanalyser genomförts, särskilt inriktade på det omfattande arbetet kring utställningen *Hej Havet!*. Internkontroller har varit en central del av arbetet, med särskilt fokus på avtalshantering, samlingar och tidrapporteringssystem. Årlig översyn av rutiner och riktlinjer har också genomförts, och reviderats vid behov för att säkerställa aktuell och effektiv funktion.

IT

Inom området upphandling har vi framgångsrikt genomfört processen för skrivare/kopiatorer och IT-tjänster. Nya avtal har undertecknats för att säkerställa att våra teknologiska resurser möter våra nuvarande och framtida behov. Denna helhetsöversyn av avtal, rutiner och inköp utgör

en central del i vår strävan efter att bibehålla och förbättra vår organisations effektivitet och kvalitet.

Efter långvarig komponentbrist kunde nätverk och Wi-Fi uppdateras under året. Även arbete med ett nytt högtalarsystem för utrop, uppdatering av hemsidan, arbete med flytt av webb-shop samt genomgång av teknik och kablar i Hörsalen har genomförts.

STUDIERESA

Hösten kick-off blev en studieresa i Bohuslän för hela personalen. Första anhalt var Blomsholms säteri utanför Strömstad där Skee hembygdsförening berättade om Statarlängans historia och bjöd på fika, följt av en promenad längs kulturslingan genom området med stopp vid Bohusläns största skeppssättning och största domarring. Där berättade en av museets arkeologer om hur fornlämningarna och hela kulturlandskapet illustrerar platsens storslagenhet och regionala betydelse. Därefter gick resan vidare till Vitlycke museum för lunch på Café Bronze och guidad tur av hållristningarna. Sista anhalt för dagen var Svenneby gamla kyrka i Tanums pastorat. Kyrkan från 1100-talet levandegjordes genom både berättelser om kyrkans historia och skönsång från museets egna kunniga personal.

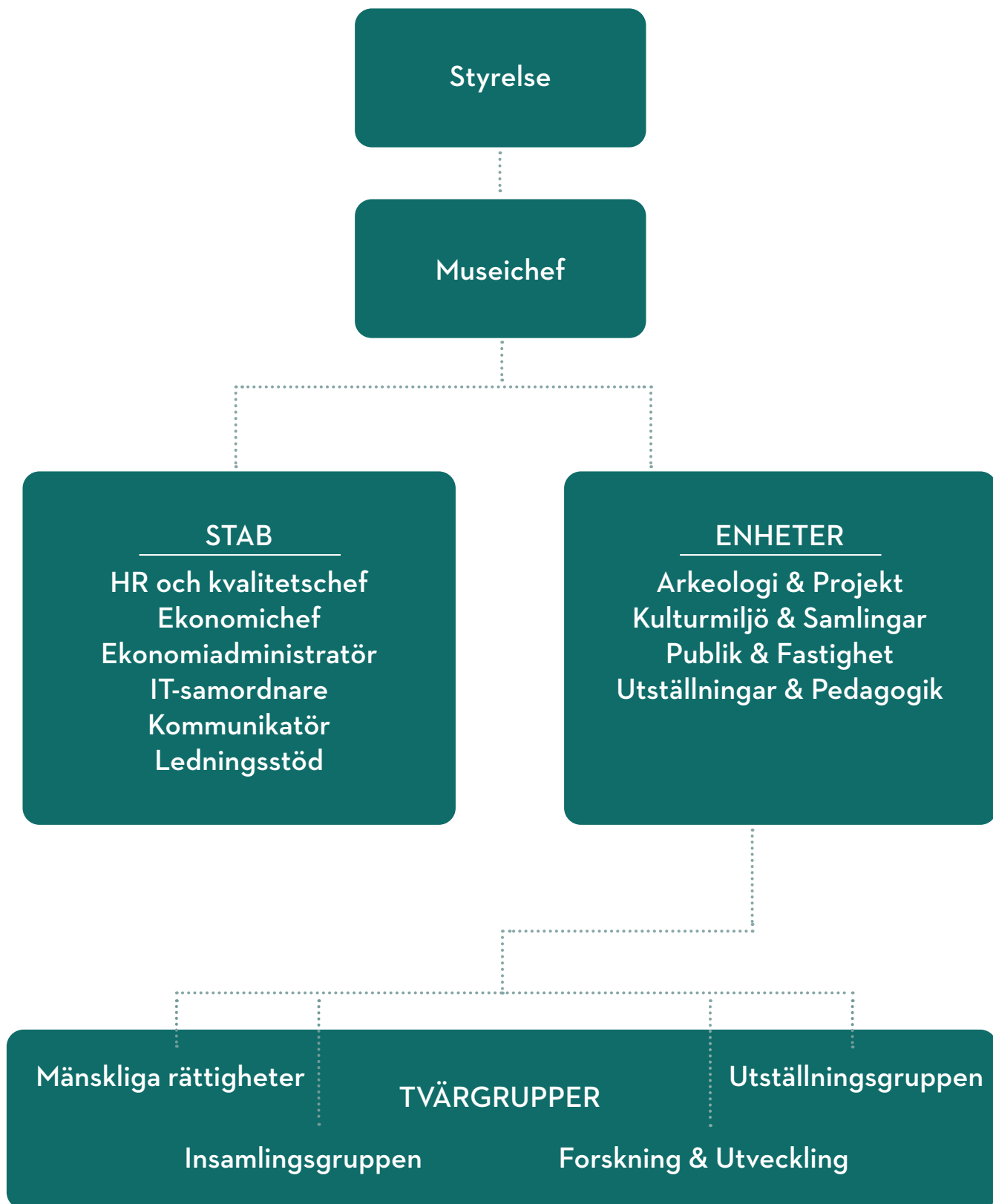
FASTIGHET

Inbrottslarmet och styrenheten kopplat till vårt larmsystem har blivit uppdaterade, vilket gett en förhöjd säkerhet samt flexibla system med lägre driftskostnader.

Med medel från Boverket har vi renoverat restaurang Kajkanten. Detta är ett steg i att förnya våra lokaler, skapa mötesplatser och höja standarden övergripande i fastigheten med fokus på en hållbar drift och besöksmål. Dessvärre har vårt planerade ventilationsarbete i fastigheten tillfälligt avbrutits på grund av ekonomiska faktorer.

I anslutning till utställningen *Hej Havet!* har ytan för Kajen belägen vid Nedre galleriet färdigställt med barnvagnsparkering och garderob. Arbetet med den nya verkstaden för barn har påbörjats och beräknas vara klar i början av 2024.

Delar av de interna lokalerna har målats om och utsmyckats med konst från samlingarna. Vi har utökat hyllsystemet i det Topografiska arkivet samt inhandlat nya mattor och armaturer på fler platser i de administrativa delarna av huset.

Kompetensutveckling och deltagande i olika kurser och konferenser

Många av våra medarbetare har varit med på både digitala och fysiska seminarier, föreläsningar och konferenser. Som ett led i vårt arbete med omvärldsbevakning har även flera studiebesök genomförts. Vi ser det som en viktig del i vår verksamhet att kontinuerligt kompetensutveckla vår personal. Av 2023 års engagemang kan här nämnas:

KONFERENS

- CIPA Symposium (Comité International de la Photographie Architecturale / International Committee of Architectural Photography), Florens Italien
- Digikult 2023
- European Association of Archaeologists (EAA), Belfast Nordirland
- Folk och kultur, Eskilstuna
- FOMU konferens (Forskning vid museer), Uppsala
- Jägar-samlar symposium, Skottland
- KSLA konferens (Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien), Stockholm
- Kulturarvsturism – energi för platsutveckling
- M-ARK årsmöte, Jönköping
- MAS konferens (Marinarkeologiska sällskapet), Stockholm
- MUSAD konferens och årsmöte, Linköping
- Museinätverk Väst höstmöte, Bohusläns museum
- Nasjonalmuseet Oslo, Making Sense – a conference day about Art-Based Learning in Nordic Art Museums and Art Galleries (digital)
- Omvärldsdagarna Riksantikvarieämbetet, Stockholm
- Samlingsforum (digitalt), tema: hållbarhet
- Sjöhistoriskt forum
- Sobonakonferens, kompetensförsörjning och kollektivavtal
- Stadsarkeologisk konferens, Köpenhamn Danmark
- Studio friskfaktorer, Sunt arbetsliv
- Sveriges Museers vårmöte, Västerås
- Teamsdagen (digital)
- The Power of Museums, Newcastle Storbritannien
- Uppdragsdag Västra Götalandsregionen
- Åtgärder som minskar kostnader i lågkonjunktur (HR)
- ekulturseminariet, om bland annat nya Primus 10, Nordiska museet Stockholm
- ESRI användardag (geografiskt informationssystem), Göteborg
- Färgforum Så mycket mer än bara kulör, Kalmar länsmuseum, webinarium
- Gestaltad livsmiljö 2023, tema: kompetens, webinarium
- Gestaltad livsmiljö samhällsplanering och hur man skapar platser där människor trivs, Fyrbodal
- Green Museums Summit – Virtual Conference, webinarium
- Haldens historiedag, föredrag om livet på fyren Måseskär
- Hallastugan, 1730- till 1940-tal. En fallstudie av de obesuttnas plats i landskapet. Uppsala högre seminarium i agrarhistoria, webinarium
- How to create value within an organisation med John Falk, Västra Götalandsregionen, webinarium
- Kartan över det civila samhället i Fyrbodal, Uddevalla
- Konsulentträff, Kalmar
- Kulturnämndens uppdragstagare halvdagsträff, Världskulturmuseet Göteborg
- Kvarndag Nääs
- Medeltidsseminarium, Göteborg
- Målning av plåttak i kulturhistoriska miljöer, webinarium
- Netværket Den Nordiske Træby, tema: infill i historiska kvarter, webinarium
- OMEP, Organisation Mondiale pour l'Éducation Pré-scolaire (Världsorganisationen för tidig barnomsutbildning), Allt från dinosaurie till mormor – från baktid till framtid, Aten Grekland
- Riksantikvarieämbetet samlingsforum - Prioritering av samlingar i katastrofplaner
- Riksantikvarieämbetet samlingsforum - Samlingar i pedagogiskt arbete
- Samverkan, säkerhet och beredskap, Museinätverk Väst
- Sveriges Museers inspirationsföreläsning - Goda exempel från svenska museer
- Sveriges Museers inspirationsföreläsning - H.C. Andersens Hus going from 100.000 to 200.000 visitors

SEMINARIUM

- Ancient DNA (digitalt)
- ATM Seminarium (Arkeologi-Teori-Metod), Göteborg
- Attraktiva kommuner, Fyrbodal
- CHARTER-projektet, om kunskapsbehov inom kulturarvssektorn, Göteborg
- Digitala Gränssnitt och kulturlandskapets tillgänglighet, slutkonferens på Bohusläns museum
- DOSS (nationellt nätverk för yrkesverksamma som arbetar med samtidsdokumentation vid kulturhistoriska museer), Stockholm

- Sveriges Museers kommunikatörsnätverksträff, Stockholm
- Trafikverksprojektet workshop kring kulturmiljö-stärkande åtgärder, Stockholm
- Turistrådsdagen 2023, Göteborg
- Vapen och ridutrustning, Roskilde Danmark
- Varsamma metoder för brandskydd och installationer i kyrkor, Huskvarna
- Vi går till sjöss, Halden, Östfoldmuseernas årliga seminarium på Haldens gamla teater
- Västerlanda och Göta Älvdalen från forntid till nutid
- Västsvensk arkeologidag, Göteborg
- Västsvenska arkeologidagen, Göteborg
- Västsvenska turistrådet, trender inom kulturturism
- Webbinarium om tjära

UTBILDNING

- 3D-fältarkeologi
- 3D-visualisering inom arkeologi
- After effects, videoredigeringsprogram
- Analysstrategi inom arkeologi
- Arbete vid väg, för arkeologer
- ArcGIS pro (avancerad geografisk analys och datavisualisering)
- Arkeobotanik, kompetensutveckling inom studiet av växtrester knutna till arkeologiska lämningar
- Arkiwera, inbjudan till demonstration av plattformen som arbetar med insamling och arkivering av webb och sociala medier
- Armémuseum SFHM (Statens försvarshistoriska museer), digital utbildning
- Basic Safety Training för arkeologer, Orust
- Brandövning för personal
- Drönarutbildning för arkeologer
- Expanding Exhibitions: Innovative Approaches to Curating vid The Node Center for Curatorial Studies
- Fornreg, Göteborg
- Historiska kartor
- Hjärt- och lungräddning (HLR)
- InDesign, layoutprogram
- Internationell tjänstehandel mellan företag
- Internationell varuhandel till privatpersoner
- KulturNav introduktionskurs
- Motorsågsutbildning för arkeologer
- Premiere, videoredigeringsprogram
- Primus för administratörer
- Rapportsättning och saklig granskning
- SIFT dokumentationssystem
- Skannerteknik för arkeologer
- Upphandling, utställningsverksamhet
- Varuhandel mellan företag inom EU
- Varuhandel mellan företag utanför EU
- Vårdskapsutbildning (digital), Turistrådet Västsvrige

STUDIEBESÖK

- Museets personal gjorde en studieresa till Blomsholms fornminnesområde, Vitlycke museum och Svenneby gamla kyrka.
- Jönköpings läns museum, kommunikationsteamet träffade kommunikatör Åsa Rosén samt fick en visning av utställningarna av Patricia Monroy.
- Göteborgs konstmuseum – museichefen
- Moesgaard Museum, Århus, Danmark – museichefen, visning och samtal kring museets verksamhet.
- Göteborgs naturhistoriska museum – museichefen
- Sjöfartsmuseet Akvariet i Göteborg, enheten Utställningar och pedagogik fick en genomgång av museets pedagogiska verksamhet av pedagog Karl Hellervik samt besökte utställningarna.
- M/S Sjöfartsmuseet, Helsingör, Danmark – museichefen, visning och samtal kring museets verksamhet.
- Sjöfartsmuseet Akvariet, Göteborg – museichefen
- Nya Spårvägmuseet i Stockholm, museichefen och två medarbetare ur ledningsgruppen guidades runt avv museets innehållsproducent och samtalande kring förändringsresan innan museet nyöppnades.
- Varbergs museum, samlingsverksamheten gjorde studiebesök för att se på lösningar för arkeologiskompakt.
- Världskulturmuseet – museichefen
- Värmlands Museum – museichefen
- Västmanlands läns museum – museichefen och en mindre grupp medarbetare besökte museet i samband med Sveriges Museers vårmöte.
- Prins Eugens Waldemarsuddde – museichefen, visning i samband med invigningen av Ernst Josephson utställningen där Bohusläns museum lånat ut två verk.
- Århus konstmuseum, Århus, Danmark – museichefen, visning och samtal kring museets verksamhet.

Nätverk

INTERNATIONELLA NÄTVERK

- Cultural Heritage Without Borders (Kulturarv utan Gränser)
- EAA (European Association of Archaeologist)
- ICOM, International Council of Museums
- OMEP, Organisation Mondiale pour l'Éducation Pré-scolaire (Världsorganisationen för tidig barndomsutbildning)
- Oxford Cultural Leaders (OCL)

NATIONELLA

- DOSS, Dokumentation av det samtida Sverige
- FOMU, Forskning vid museer
- ForArk, Föreningen för forensisk arkeologi
- Forum för utställare
- FUISM, Föreningen för pedagogisk utveckling i svenska museer
- Genus i museer
- GRASCA, Forskarskolan i uppdragsarkeologi vid Linnéuniversitetet, (doktorand, företagsrepresentant, företagsmentor, biträdande föreståndare)
- Interpret Sweden network
- KAKA, Konstpedagogiska Akademien
- KIS, Statens Konstråd
- KLISTER, nätverk för små och medelstora samtidskonstinstitutioner i Sverige
- Landsantikvarieföreningen (LAF)
- Länsmuseumernas samarbetsråd (LMSR)
- Marinarkeologiska rådet
- Marinarkeologiska sällskapet (MAS)
- M-ARK, Museiarkeologiska branschorganisationen
- MUSAD, Museiadministrativa föreningen
- Nätverk för immersiva medier
- SIS, Svenska institutet för standarder
- Svenska Arkeologiska Samfundet
- Sveriges uppdragsarkeologiska branschorganisation (SuBO)

REGIONALA

- ATM, Arkeologi - Teori - Metod
- Bebyggelseantikvariskt nätverk i Västra Götaland (BARK, tidigare Ämnesgrupp byggnadsvård), två möten under året i Lidköping och Vänersborg
- Bohusläns museum, Uddevalla kommun och Regionteater Väst (BUR) samverkan kring barn och unga
- Expedition Bohuslän
- Hus med historiagruppen, löpande möten plus byggnadsvårdssatsning
- Kulturarvsakademien (KAA), löpande möten under året
- Museinätverk väst (MNV), löpande möten under året samt höstmöte på Bohusläns museum, tema: Samverkan, säkerhet och beredskap
- Människorättsbaserat arbete (MR) i Västra Götaland, löpande kontakt samt nätverksträff på Bohusläns museum
- Prisma Västra Götaland arbetsgrupp Kulturturism, löpande möten under året samt kulturturismkonferens i januari
- Prisma Västra Götaland styrgrupp, löpande möten under året
- Regional fornvårdsgroup, löpande möten under året
- Regional samrådsgrupp för Kulturmiljövård, fem möten under året
- Regionteater Väst
- Västsvensk arbetsgrupp för kulturarv och klimatfrågor, fyra möten under året
- Västsvenska arkeologiska Samlingar (VAS), två möten under året

Bohusläns museums styrelse och personal

STYRELSEN

Västra Götalandsregionen

Louise Åsenfors	ordförande
Inga Göransson	ordinarie
Jens Christian Berlin	ordinarie
Karin Askberger Jernelius	ordinarie
Tommy Nilebo Wiedh	ordinarie
Anibal Rojas Jorquera	ersättare
Gabriel Agstrand	ersättare
Helen Andersson	ersättare
Katja Nikula	ersättare
Stig Andersson	ersättare

Uddevalla kommun

Ulla Dahlberg	1:e vice ordförande
Robert Wendel	ordinarie
Catharina Hérnod	ersättare
Jonathan Dahlman	ersättare

Bohusläns hembygdsförbund

Mats Ekberg	2:e vice ordförande
Lars-Inge Stomberg	ordinarie
Ann-Sofie Bernhardsson	ersättare (fr.o.m. maj)
Fredrik Olsson	ersättare
Ingrid Kennborn	ordinarie (t.o.m. mars)

PERSONAL 2023

Annette Prior *Museichef*

Cecilia Ahlsen

Clara Alfsson

Ulrika Amnefjord

Madelein Arnoldsson

Niklas Berglund

Angelica Berlin

Tomas Brandt

Helene Carlsson

Frida Clemens

Elisabeth Corsander

Mikael Eboskog

Frida Edvall Karlsson

Lucia Elgerud

Carina Ericsson

Marcela Esperanza Kristiansson

Mattias Frisk

Jienny Gillerstedt

Agneta Gustafsson

Annie Hansson

Pia Hansson

Sofie Henryson

Jan Hübinette

Annelie Isacson

Eva Jansson

Ann-Christine Johansson

Eirik Johansson

Ulla Karlström

Anette Larsson

Ann-Sofi Larsson

Kristina Lindholm

Ingela Lundin

Frederick Löfdahl

Wolfgang Mahler

Emma Maltin

Tamara Mattsson

Liselotte Munther

Mariette Möller

Delia Ni Chiobháin Enqvist

Jesper Nilsson

Linnea Nordell

Anna Olofsson

Ralf Olsson

Sabina Olsson

Oscar Ortman

Stella Pilback

Matilda Porse

Magnus Rolöf

Marika Russberg

Monica Pernefalk

Johan Peterson

Anna-Lena Segestam Macfie

Petra Skarp

Hannah Stening

Aaron Stutz

Sebastian Thorén

Christina Toreld

Mari Trollvik

Staffan von Arbin

Agneta von Zeipel

Andreas Widerberg

Cecilia Wingård

Edgar Wróblewski

Joakim Åberg

Birgitta Åhlund

VISSTIDANSTÄLLDA

Mary Ballard-Johansson

Anna Börjesson

Emilia Börjesson

Natalia Fast

Matilda Grundén

Charlotte Haaber Pettersen

Therese Holmgren

Karl-Arne Karlsson

Ayman Kashlan

Catja Larsson

Kajsa Larsson

Roger Nyqvist

Jan Ohlson

Jamil Oskarsson

Catrin Sandberg

Emelie Tengberg

Linda Thorsson

Tillfälliga utställningar

MIDVINTERFEST – KVINNORNA OCH SLÖJDEN

26 november 2022 – 8 januari 2023

En formgiven slöjduitställning där besökarna kan köpa de utställda föremålen. Temat den här gången var *kvinnorna och slöjden* där över 50 kvinnliga slöjdare ställde ut och sålde sina hantverk. En återkomst av en uppskattad långkörare på museet. Samarrangerat med Hemslöjdskonsulenterna.

CATHARINA GÖRANSSON – DE RÄDDADE ORDEN

3 december 2022 – 15 januari 2023

Konstutställning av Catharina Göransson med fragment ur 1819 års psalmbok. Fragmenten har omvandlats till dikt, bildkonst och nyskapad musik. Ett undersökande och gestaltande arbete av ett tvåhundraårigt folkligt och kyrkligt kulturarv.

EPA SVERIGE

28 januari – 21 maj

Från och med januari visades tillfälliga utställningar i Bohushallen och först ut var fotoutställningen *EPA Sverige*. Fotograf Benjamin Nørskov har fotograferat ungdomar tillsammans med sina A-traktorer och till utställningen på Bohusläns museum fanns nytagna bilder med ungdomar från länet.

NORDISKA VÄSEN - RÖDLISTAN

10 juni – 17 september

Utställningen är framtagen av Linnéa Jägrud, yrkesverksam biolog och författare, i samarbete med den prisbelönta fotografen Tore Hagman. Hur påverkas Näcken av kraftverksbyggnationer? Eller skogsrådet av skogsexploatering? Tanken bakom utställningen är att visa förändringen i våra landskap på ett annorlunda vis.

HEJ HAVET!

1 juli, permanent basutställning

Den 1 juli öppnades den första delen i förnyelsen av basutbudet på Bohusläns museum när utställningen *Hej Havet!* slog upp dörrarna i Båvehallen. Utställningen med havet i fokus och leken som lärometod är skapad för barn i åldrarna 0-6 år.

VI SOM ARBETAR MED VÅRA KROPPAR

30 september 2023 – 28 januari 2024

I utställningen porträtteras 33 arbetare, med olika bakgrund, erfarenheter och ålder som berättar om sitt arbete. Berättelser om otrygga arbetsvillkor, bristande respekt och ohållbara strukturer. Men också om organisering, stolthet, arbetsgemenskap och känslan av att vara viktig för samhället.

HIT SEGLADE JUDARNA

27 september – 12 oktober, Tyska kyrkan, Göteborg

För många är Marstrand synonymt med Societetshuset, Oscar II, havet och de stora regattorna, men det finns också ett annat Marstrand. Mellan 1775 och 1794 var ön en frihamn. Dit kom ett sextiotal judar från kontinenten, lockade av nya friheter och handelsmöjligheter. Det blev också början på en judisk närvaro i Sverige. *Hit seglade judarna!* är producerad av Bohusläns museum i samarbete med Judiska museet, Judiska salongen och Studio Jox. Tack till Kulturdepartementet, Västra Götalandsregionen, CJ Lindebergs fornminnesfond, Kulturrådet och Wilhelm & Martina Lundgrens minnesfond.

FRISTAD

25 september – 5 november, Kungälv's bibliotek

Vandringsutställningen berättar om fristadsarbetet i världen, Sverige och Uddevalla och lyfter också betydelsen av yttrandefrihet och demokrati. Fyra fristadsstipendiater, kvinnor och män från olika länder och med olika yrken, har bidragit med sina livsberättelser och erfarenheter. Utställningen är ett samarbete mellan Västra Götalandsregionen, regionens fristadskoordinator samt Bohusläns museum. Projektet är delfinansierat av Statens kulturråd.

Besökarcitat, om museet:

” Utställningen
Hej Havet var både
fantastiskt kul för barn
och upplysande! ”

Utställningar Konsthallen

PABLO PICASSO – I PICASSOS ÖGA. ETT URVAL AV HANS GRAFISKA VERK

8 oktober 2022 – 15 januari 2023

Under hösten 2022 fram till början av året 2023 visade vi grafiska verk från en av världens mest erkända och produktiva konstnärer – Pablo Picasso. I utställningen kunde besökare ta del av ett 60-tal grafiska verk.

SKOGENS STÄMMOR

18 februari – 1 maj

I Konsthallen och Västerhallen visades utställningen Skogens stämmor från 18 februari till 1 maj. Utställningen visade verk av konstnärerna Janolof Bengtsson, Marie Holmgren, Åsa Herrgård och Ivan Stüffe med skogen som gemensamt tema. Konstnärerna är främst verksamma i Västsverige och bosatta i Göteborg och trakten kring Gerlesborg.

CHIMÄR CHIMÄR

11 maj – 21 maj

Årets elevutställning med konst från tredjeårselever från Sinclairgymnasiet i Uddevalla.

SIKTLINJER

27 maj – 8 oktober

I sommarens utställning i Konsthallen, *Siktlinjer*, presenterades två konstnärer - Katarina Löfström och Jesper Nyrén, som har flera beröringspunkter i sin konstnärliga praktik. Båda konstnärerna inspireras av landskap och horisonter, men som sällan gestaltas direkt, utan bearbetas och filtreras i den konstnärliga processen.

BOHUSSALONGEN

28 oktober 2023 – 11 januari 2024

Museets jurybedömda konstbiennial där konstnärer verksamma i Bohuslän har möjlighet att skicka in sina verk. I årets salong visades 131 verk av sammanlagt 85 konstnärer. Bohussalongen är ett samarrangemang mellan Bohusläns museum och Uddevalla Konstförening.

LENA MATTSSON – UNEXPECTED VISIT

11 november – 17 december

Lena Mattsson arbetar främst med video och film, där hon gestaltar vardagliga situationer som omformas och som slutligen får att oss fundera över djupare frågeställningar i vår tillvaro. I utställningen visas filmtriptyken *Unexpected Visit*. Museet visade även hennes videoverk *Another Brick in the Wall* på museifasaden under utställningsperioden.

Besökarcitat, om museet:

” Fint med ett museum som känns levande med aktuella konstnärer. Fint att det är ingen kostnad att besöka er!”

Besökarcitat, om museet:

” Alltid mycket hög kvalitet i konsthallen. Upplyftande!”

Besökarcitat, om museet:

” Vi besökte barnområdet på Bohusläns museum som inte kräver någon entréavgift. Det är ett vackert utrymme för barn i alla åldrar, kärleksfullt inrett i nautisk stil. Om du är i området skulle jag verkligen rekommendera det!”

**BOHUSLÄNS
MUSEUM**

Varmt välkomna!

www.bohuslansmuseum.se
info@bohuslansmuseum.se
0522 65 65 00